

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

LÝ VĂN TOÀN

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU
NHẪM PHÁT TRIỂN KINH TẾ TRANG TRẠI
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Thái Nguyên, năm 2007

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

LÝ VĂN TOÀN

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU
NHẪM PHÁT TRIỂN KINH TẾ TRANG TRẠI
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Kinh tế Nông nghiệp

Mã số: 60 - 31 - 10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

TS. Ngô Xuân Hoàng

Thái Nguyên, năm 2007

Lời cam đoan

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là hoàn toàn trung thực, và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Mọi sự giúp đỡ cho việc hoàn thành luận văn đều đã được cảm ơn. Các thông tin, tài liệu trình bày trong luận văn đã được ghi rõ nguồn gốc.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Lý Văn Toàn

Lời cảm ơn

Trong quá trình học tập và thực hiện đề tài, tôi đã nhận được sự giúp đỡ quý báu của tập thể và các cá nhân. Trước hết tôi xin chân thành cảm ơn các giảng viên khoa Kinh tế, khoa Sau Đại học trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên, đặc biệt là sự hướng dẫn của Tiến sỹ Ngô Xuân Hoàng trong suốt thời gian thực hiện đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ và tạo điều kiện của các đồng chí lãnh đạo và chuyên viên sở Tài chính; sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn; sở Kế hoạch và Đầu tư; sở Tài nguyên và Môi trường; sở Lao động thương binh và Xã hội; sở Y tế; sở Giao thông Vận tải; sở Giáo Dục và đào tạo; Cục thống kê tỉnh Thái Nguyên.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn phòng thống kê các huyện; thành phố; thị xã thuộc tỉnh Thái Nguyên; các quý Ông, Bà lãnh đạo các huyện; thành phố; thị xã trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên đã tạo điều kiện, góp ý và giúp đỡ tôi hoàn thành đề tài này.

Xin chân thành cảm ơn các đồng chí lãnh đạo sở Tài chính, lãnh đạo các phòng, ban trong sở cùng các đồng nghiệp, bạn bè, và gia đình đã cổ vũ động viên tạo điều kiện cho tôi trong suốt thời gian học tập và thực hiện Luận văn này.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Lý Văn Toàn

MỤC LỤC

	Trang
Trang phụ bìa	
Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các chữ viết tắt	v
Danh mục các bảng trong Luận văn	vi
Mở đầu.	1
1-Tính cấp thiết của đề tài	1
2- Mục tiêu nghiên cứu	3
3-Đối tượng và Phạm vi nghiên cứu.	3
4-Những đóng góp mới của luận văn	4
5- Bố cục của Luận văn.	4
Chương 1:Cơ sở khoa học và phương pháp nghiên cứu	5
1.1-Một số vấn đề cơ bản về trang trại	5
1.1.1-Khái niệm về trang trại và kinh tế trang trại	5
1.1.2-Những tiêu chí xác định KTTT	7
1.1.3-Những đặc trưng của KTTT trong nền kinh tế thị trường	9
1.1.4- Yếu tố ảnh hưởng tới phát triển trang trại và KTTT	16
1.1.5-Ý nghĩa kinh tế- xã hội- môi trường của Trang trại	21
1.2-Tình hình phát triển kinh tế trang trại ở một số nước và Việt Nam	26
1.2.1-Tình hình phát triển KTTT ở một số nước trên thế giới	26
1.2.2- Tình hình phát triển kinh tế trang trại ở Việt Nam	29
1.3- phương pháp nghiên cứu	35
1.3.1-Phương pháp chọn điểm nghiên cứu	35
1.3.2. Phương pháp thu thập số liệu	35
1.3.3-Phương pháp xử lý số liệu	35
1.3.4-Hệ thống chỉ tiêu đánh giá và phương pháp phân tích	35
Chương 2: Thực trạng phát triển KTTT ở tỉnh Thái Nguyên	40
2.1 Đặc điểm của địa bàn nghiên cứu	40
2.1.1 Điều kiện tự nhiên.	40
2.1.2 Điều kiện kinh tế - xã hội.	43

2.1.3- Những thuận lợi và khó khăn của địa bàn nghiên cứu đối với phát triển kinh tế trang trại ở tỉnh Thái Nguyên	45
2.2- Khái quát về kinh tế trang trại ở tỉnh Thái Nguyên	46
2.2.1-Lao động và chuyên môn của chủ trang trại	47
2.2.2-Tình hình sử dụng đất của trang trại	48
2.2.3- Vốn và tài sản của trang trại	51
2.3-Thực trạng phát triển kinh tế trang trại ở tỉnh Thái Nguyên	55
2.3.1-Phân bố trang trại trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	55
2.3.2-Loại hình trang trại tỉnh Thái Nguyên	56
2.3.3-Đất đai sử dụng trong TT của tỉnh Thái Nguyên	57
2.3.4- Lao động trong trang trại của tỉnh Thái Nguyên	57
2.3.5-Kết quả sản xuất kinh doanh của trang trại	58
2.3.6-Hiệu quả sản xuất của trang trại	60
2.3.7-Thực trạng kinh tế trang trại ở ba vùng	62
2.4-Đánh giá phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển KTTT	68
2.4.1-Phân tích các yếu tố bên trong trang trại	68
2.4.2-Phân tích các yếu tố bên ngoài của trang trại	73
Chương 3: Giải pháp chủ yếu để phát triển KTTT ở tỉnh Thái Nguyên	78
3.1- Phương hướng mục tiêu	78
3.1.1-Phương hướng phát triển kinh tế trang trại	84
3.1.2-Mục tiêu phát triển kinh tế trang trại	85
3.2-Giải pháp chủ yếu phát triển kinh tế trang trại ở tỉnh Thái Nguyên	87
3.2.1-Giải pháp chung:	87
3.2.2-Giải pháp cụ thể cho từng loại hình trang trại:	90
3.2.3-Giải pháp cụ thể cho từng vùng	93
Kết luận	95
Danh mục tài liệu tham khảo	97
Phụ lục	100

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	CHỮ VIẾT TẮT	CHỮ VIẾT ĐẦY ĐỦ
1	KTTT	Kinh tế trang trại
2	TT	Trang trại
3	WTO	Tổ chức thương mại thế giới
4	HTX	Hợp tác xã
5	KD	Kinh doanh
6	CNH-HĐH	Công nghiệp hoá- Hiện đại hoá
7	KQSXKD	Kết quả sản xuất kinh doanh
8	NN&PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
9	SL	Số lượng
10	SP	Sản phẩm
11	SXKD	Sản xuất kinh doanh
12	SXKĐTH	Sản xuất kinh doanh tổng hợp
13	NN	Nông nghiệp
14	CC	Cơ cấu
15	ATK	An toàn khu
16	BQ	Bình quân
17	LĐ	Lao động
18	NLNTS	Nông lâm nghiệp thủy sản
19	Tr. Đ	Triệu đồng
20	Ng đ	Ngìn đồng Việt Nam
21	đ	Đơn vị tính đồng Việt nam
22	HĐND	Hội đồng nhân dân
23	UBND	Ủy ban nhân dân
24	LĐGD	Lao động gia đình
25	DTBQ	Diện tích bình quân
26	TTNDN	Thuế thu nhập doanh nghiệp
27	XDCB	Xây dựng cơ bản
28	VAC	Vườn ao chuồng

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1 -Trang trại trên địa bàn toàn quốc	13
Bảng 1.2- Tốc độ tăng % của trang trại năm 2001 với 2006	14
Bảng 1.3- Diện tích bình quân trên TT của một số nước trên thế giới.	28
Bảng 1-4-Cơ cấu sản xuất Của các trang trại vùng Đông và Tây bắc, tính đến 01/7/2006	31
Bảng 1.5- các loại hình trang trại khu vực đồng bằng sông Hồng và sông Cửu Long thời điểm 01/7/2006	32
Bảng 1.6- các loại hình trang trại khu vực Bắc trung bộ và duyên hải nam trung bộ thời điểm 01/7/2006	33
Bảng 1.7 –Các loại hình trang trại Phía Nam và Đông Nam bộ thời điểm 01/7/2006	34
Bảng 2.1- Tình hình lao động, và chuyên môn của chủ TT.	47
Bảng 2.2- tình hình sử dụng đất bình quân của Trang trại	50
Bảng 2.3- tình hình vốn và huy động vốn của trang trại trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên năm 2006	52
Bảng 2.4-Tình hình trang bị TS bình quân của trang trại năm 2006	54
Bảng 2.5: Phân bố TT trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên năm 2006	55
Bảng 2.6- Loại hình trang trại tỉnh Thái Nguyên năm 2006	56
Bảng 2.7-Đất đai của trang trại tỉnh Thái Nguyên năm 2006	57
Bảng 2.8- Lao động của TT tỉnh Thái Nguyên năm 2006	57
Bảng 2.9- Kết quả SXKD của TT tỉnh Thái Nguyên năm 2006	59
Bảng 2.10- Một số chỉ tiêu hiệu quả kinh tế của TT trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên năm 2006	61
Bảng 2.11-Thực trạng hiệu quả KTTT ở vùng núi cao tỉnh TN năm 2006	63
Bảng 2.12- Thực trạng hiệu quả KTTT ở vùng thấp tỉnh TN năm 2006	65
Bảng 2.13- Thực trạng hiệu quả KTTT ở vùng giữa tỉnh TN năm 2006	67

Bảng 2.14 - ảnh hưởng của một số nhân tố đến thu nhập của TT năm 2006	69
Bảng 2.15- ảnh hưởng của một số nhân tố đến thu nhập của TT năm 2006	71
Bảng 2.16- ảnh hưởng của một số nhân tố đến thu nhập của TT năm 2006	73
Bảng 3.1- dự kiến phát triển KTTT Tỉnh Thái Nguyên Giai đoạn 2006-2010	86

MỞ ĐẦU

1-Tính cấp thiết của đề tài

Nông nghiệp là một trong hai ngành sản xuất vật chất quan trọng của nền sản xuất hàng hoá. Trong gần hai thế kỷ qua, nền nông nghiệp thế giới đã có nhiều hình thức tổ chức sản xuất khác nhau. Cho đến nay qua thử thách của thực tiễn, một số nơi các hình thức sản xuất theo mô hình tập thể, và quốc doanh, cũng như xí nghiệp tư bản nông nghiệp tập trung quy mô lớn, không tỏ ra hiệu quả. Trong khi đó, hình thức tổ chức sản xuất theo mô hình kinh tế trang trại phù hợp với đặc thù của nông nghiệp nên đạt hiệu quả cao, và ngày càng phát triển ở hầu hết các nước trên thế giới. So với nền kinh tế tiểu nông thì kinh tế trang trại là một bước phát triển của kinh tế hàng hoá. Việc hình thành và phát triển kinh tế trang trại là một quá trình chuyển đổi từ kinh tế hộ nông dân chủ yếu, mang tính sản xuất tự cấp, tự túc sang sản xuất hàng hoá có quy mô từ nhỏ tới lớn.

Trong tiến trình phát triển nông nghiệp, nông thôn hiện nay ở nước ta, sản xuất nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hoá, với quy mô ngày càng lớn và mang tính thâm canh, chuyên canh, phân vùng đang là một yêu cầu tất yếu khách quan. Sự phát triển kinh tế trang trại đã, đang và sẽ đóng góp to lớn khối lượng nông sản được sản xuất, đáp ứng nhu cầu nông sản trong nước, mặt khác nó còn đóng vai trò cơ bản trong tiến trình hội nhập với kinh tế quốc tế, với sản lượng và kim ngạch xuất khẩu hàng năm đều tăng trưởng tích cực và ổn định, thì sự đóng góp của các trang trại là rất lớn, không những đem lại lợi nhuận cho trang trại, mà còn cải thiện đáng kể thu nhập của những người lao động trong các trang trại. Việt Nam tham gia tổ chức thương mại lớn nhất hành tinh, đã tạo ra nhiều cơ hội và thách thức cho nền kinh tế nước ta nói chung, ngành nông nghiệp nói riêng. Thách thức lớn nhất mà nông nghiệp của Việt Nam sẽ phải đối mặt, đó là mở cửa để cho hàng hoá nông sản của các nước, trong tổ chức WTO được lưu thông mà chúng ta không thể áp đặt mãi